

РЯДОК У РАПОРТ ПОДБАЛИ ПРО ВЗАЄМОДІЮ

Достроково зустріли 68-у річницю Великого Жовтня, комсомольці й молодь залізничної станції Писарівка вже на початку минулого місяця рапортували про виконання повного обсягу робіт, передбаченого планами одинадцятої п'ятиріччя. Нині на їх виробничому календарі — лютий 1986 року. Підсумки передз'їздивського соціалістичного змагання за десять місяців року свідчать: при плані 2152 колективна завантажка 3576 вагонів.

Робота у жовтні теж забезпечила перевиконання — під однією вантажною операцією простій вагонів при плані 5,0 склав усього 4,2 години.

Комсомолка Майя Орловська, яка керує колективом залізничників станції порівняно недавно, вважає, що секрет здобутків у злагодженій взаємодії залізничників із суміжними підприємствами

В. ГОРЕНКО.
Вільшанський район.

XXVII з'їзду КПРС ГІДНУ ЗУСТРІЧ!

Школа інженера Власенка

Мабуть, протягом усього часу свого існування цех контрольно-вимірювальних приладів і автоматики маловісківського цукрового заводу був комсомольсько-молодіжним, бо завжди охоче йшла сюди працювати молодь. І нині більшість цього колективу, одного з правофлангових соціалістичного змагання комсомольців і молоді району, ті, у кого попереду багато мрій, радощів, неспокою, турбот.

— Поетичний припав молоді у наш колектив, — говорить начальник цеху А. Г. Власенко, — свідчить про те, що ми робимо цінну і важливу справу,

Кожен працівник служби контрольно-вимірювальних приладів і автоматики відзначається знаннями, сумлінністю в роботі. Без ґрунтовних знань, без відповідних навичок, практик нічого й говорити про надійний ремонт, налаштування, регулювання приладів, апаратури. Неможлива кіпівська робота й без сумлінності, почуття відповідальності.

Ось чому так розвинуто в колективі цеху наставництво. Ось чому старші щедро передають молодшим свої знання, досвід, виховують у юних посправжньому робітниче ставлення до праці. І все це робиться не формально.

У наставництві, вихованні молодого покоління трудового колективу цеху особлива роль належить начальнику цеху А. Г. Власенку. Він не тільки знающий інженер. Він — пропагандист, агітатор, хороший знавець людської душі.

Бесідує, наприклад, Анатолій Григорович з групкомсоргом цеху Н. Кривенко. Розповідає йому комсомольський ватажок про справи юних, невирішені питання. Уважно слухає керівник, тактовно дещо запитує. А вже потім робить висновок — підбиває, так би мовити, підсумки розмови, дає слушну пораду. І дивиться — через якийсь час щось нове, цікаве, чого раніше не було, з'являється в житті і діяльності комсомолів цеху...

Звертаєш увагу на те, що в колективі цеху створена атмосфера, яка не дозволяє людям стояти на місці, примушує «рухатися». З року в рік зростає кваліфікація слюсарів, багато хто здобув заочно середню спеціальну, вищу освіту, деякі зараз навчаються. І йому, мабуть, впевнені люди в собі, тому найскладніше завдання їм під силу.

— У наступній п'ятирічці, — розповідає А. Г. Власенко, — потрібно буде нам обладнати на заводі сучасний централізований диспетчерський пульт. Ного експлуатація дозволить оперативніше, високоякісно вирішувати питання управління виробництвом, усіма його процесами. В оснащенні цього пульта, у його системах широко застосовуватиметься телевізійна апаратура, електроніка. Справа це для нас нова, однак, гадаю, наш колектив з нею справляється...

Я почув на заводі таку фразу: цех контрольно-вимірювальних приладів і автоматики — це школа Власенка. Замислюєшся згодом над її змістом.

Справді, цех, який очолює комуніст А. Г. Власенко, є своєрідною школою. В ній працюють мудрі робітничі вчителі, навчаються розумні учні. І вчителі, і учні здатні оволодіти найновішою технікою, примусити її ефективно працювати на користь людям. А такі кадри, як відомо, вирішують все.

А. МИХАЙЛОВ.
Маловісківський район.

Дояр — професія чоловіча

Для Рубцових ферма почалася з того дня, коли групу радгоспних будівельників тимчасово перевели у фуражири. І Сашка — теж. Виробнича потреба, коротко тоді сказав директор радгоспу В. І. Добриштан. І нічого тут не вдієш. Дома звістку сприйняли без особливих емоцій. Сашка з дружиною Лариса заспокоївалися: «Ну, чого ти хвилюєшся? Думаєш, на фермі гірше?

ярської біографії обійшов у змаганні багатьох.

А кілька місяців тому і молодший брат — Володя — на ферму прийшов. Спочатку був підлітком. Потім довели групу, яка, скажемо прямо, була далеко не з кращих. То ж немало довелося юнакові потрудитися, аби добитися від цих тварин належної продуктивності. Володя цікавиться досвідом кра-

ТВАРИННИЦТВО — УДАРНИЙ ФРОНТ

Та й не надовго ж... І дійсно, через кілька тижнів будівельники повернулися до своїх звичних справ. Усі, окрім Сашки. Бо на той час на столі директора вже лежала його заява з проханням перевести... в дояр.

Рішення вийшло не враз і не без вагань, як то може здатися на перший погляд. У розмовах з доярками Сашко Рубцов усе більше відчував, що на фермі потрібні і чоловічі руки. А тут ще й дома вечори перетворилися у справжні лекції про проблеми тваринництва. Адаже дружина ветеринарського фельдшер, а теща Валентина Оверківна — доярка. Словом, згодом він прийняв групу петелів.

Хто працював з петелями, знає, що то за робота. Догляд, роздоювання, потребують сил, знань, і часу. А головне — наполегливості. У всякому разі троє доярок, котрі разом з ним взялися готувати петелів, скоро не витримали і перейшли на іншу роботу. Тож юнак по суті залишився сам на сам з групою тварин. Правда, завфермою Л. І. Александрович частенько допомагала словом і ділом.

На фермі чоловічі руки відчули одразу. Щось відремонтувати, перенести — Сашка довго просити не треба. А ще помітили, що поратися біля худоби любить.

Що ж до виробничих показників, то сьогодні Олександр Рубцов за неповний рік своєї до-

ярок, з увагою прислухається до порад спеціалістів. І, по всьому видно, невдовзі з нього має вирости хороший майстер доярської справи.

Потім у тваринництві стала працювати і дружина Володимира — Наташа. Ще тільки містять, як на фермі, а вже зарекомендувала себе старанною дояркою. Правда, на перших порах без чоловіка й кроку ступити не могла. Навіть корів боялася. Та з допомогою Володі поступово оволодіває професією.

І ось зовсім недавно доярський халат одягнув третій чоловік — Віктор Старко. Він заявив одразу: «Працюватиму на совість. Ось тільки поставте моїх корів поряд з Рубцовськими. Із Сашком яюсь надійніше...»

Колектив другої молочнотоварної ферми радгоспу останнім часом поповнився молоддю. Близько половини доярок — юнаки і дівчата. Міцніють крила і в недавно створеного комсомольського молодіжного колективу. Особливо активізувалася його робота з приходом чоловічого поповнення. Правда, поки що доярів тільки троє. Але в тому, що в майбутньому їх стане на фермі більше, не сумніваються: сила прикладу Рубцових і Старкова тому запорука.

С. ГАБРИЛЕНКО,
громадський кореспондент «Молодого комуніста».
Радгосп імені Розі Люксембург,
Бобринецький район.

Книга про комсомольське шефство

Продовженню гірничих стажерських традицій у наші дні, комсомольському шефству присвячено збірну документально-художніх нарисів «Над копрами — зірки комсомольські», випущену видавництвом ЦК ЛКСМУ «Молодь». Книга розповідає про шахтебудівників, проходників, вулгодобувачів. Відкривається вона зверненням прославленого шахтаря, дівчі Героя Соціалістичної Праці І. І. Стрельченко до комсомольців вісімдесятих. Читач познайомиться з цікавими характерами і доллями, зверненнями молодих гірників, ударними ділами студентських загонів.

Кор. ПАТАУ.

Знайомтеся: шліфувальниця цеху № 2 Світловодського комбінату твердих сплавів і тугоплавких металів Н. КРИЖАНІВСЬКА. Наталі не тільки хороша виробництвіця — змінні завантаження виконує на 115—120 процентів, а й бере активну участь у громадській роботі. Вона — член комітету комсомолу підприємства. Як член педагогічного загону багато сил і енергії віддає справі виховання підлітків молодшого покоління. Багато уваги Н. Крижанівська приділяє і спортивно-масовій роботі на комбінаті.

Фото В. СТРИГУНА.

М. Світловодський.

ВПЕРШЕ В КРАЇНІ

Комсомольці й молодь нашого заводу до початку роботи XXVII з'їзду КПРС планують відпрацювати конструкцію та виготовити вперше в країні промислову партію нових гідротрансмісій та гідроагрегатів для комбайнів типу «Дон».

Усі заводські КМК включилися в передз'їздивське соціалістичне змагання; 9 колективів і понад 130 молодих робітників вже завершили свої особисті п'ятирічні плани.

М. ЦІГУЛЬСЬКИЙ,
секретар комітету комсомолу Кіровоградського заводу «Гідросила».

що вона подобається молоді.

Дійсно, кіпівці (так називають працівників цеху на заводі) займаються серйозними і відповідальними справами. Майже тисяча різноманітних приладів під їх началом. Це — електронні регулятори, вимірювачі температури різних типів, реле, пневматика, складне вагове господарство. Зірке око приладів дозволяє забезпечувати якість праці колективу цукрозаводу. Її кінцевий результат. А щоб уявити його, варто сказати, що виробовицький завод переробляє чотири тисячі тонн цукрових буряків, виробляє кілька сот тонн сонодкої продукції.

но, що і є запорукою дієвості всього багатогранного і складного виробничого процесу.

Авторитетами для юнаків і дівчат-кіпівців є інженер В. О. Долматов (він здобув освіту заочно, без відливу від роботи в цеху), досвідчені слюсарі-кіпівці М. Д. Куляра, М. М. Ткаченко, В. І. Романенко, А. Ю. Василенко. Під їх опікою приножуються до свід і знання, формуються кращі робітничі якості комсомольців С. Лук'яненко, О. Казанка, А. Шабанова, С. Бугарина. З кожним днем все більше секретів справи, виробничих премудростей пізнає молодь з допомогою старших товаришів.

Виховувати ідейних борців

З метою поглиблення ідейно-виховної роботи з учнями переглянуто план виховної роботи будинку піонерів, внесено у нього ряд заходів з контрпропаганди. Наші педагоги висловлюють надію, що у недалекому майбутньому буде вирішено питання про зміцнення матеріальної бази нашого закладу. Це дасть можливість відкрити нові гуртки, підвищити ефективність виховання й навчання юних.

У порядку обговорення проекту нової редакції Програми КПРС вносимо також пропозицію кінцеве другого абзацу другого пункту п'ятого розділу (пункт називається «У галузі народної освіти») подати у такій редакції: «В ході реалізації намічених заходів відбуватиметься дальший розвиток і зближення, а в перспективі злиття професійної і загальноосвітньої школи. Постійною є турбота про дальше підвищення і зміцнення авторитету вчителя, про вихо-

вання підростаючого покоління у тісній взаємодії школи і сім'ї».

В. ЛЕЛІКОВ,
керівник технічних гуртків
Піщанобридського
будинку піонерів.
Добровеличківський район.

Іменем вірності

Якось на уроці мужності я почув від десятикласника: — Як ми задримо вам, фронтовикам! Ви скільки зробили для нашої Батьківщини, для народу!..

Пріємно чути таке від вунука. Я дивлюсь на них, вісімнадцятирічних, і згадую свою юність. Ні, ми були не такими. Чи кращими, чи сильнішими, чи більш загартованими духовно? Не в цьому вимір. Сьогодні так, як ми були в далекі сорокові, доводиться розв'язувати складніші завдання — «таку ж бо швидкість техніка взяла!».

Я дивлюсь на них на жовт-

невій демонстрації. Пшли молоді робітники, будівельники, науковці. Серед них депутати місцевих Рад, комуністи і комсомольці, орденосці. Авторитетні молоді люди. Чим вони поважаються? Передусім вірністю Вітчизні, тим ідеалам, за які билися ми, фронтовики. Тривожно стає, коли інколи бачу, як цілоденно блукають вулицями в імпортному одязі молоді дармоїди. За що п'ють, звідки гроші беруть? Всі ці негативні явища чужі нам.

Тож дуже правильно підкреслюється в проекті нової редакції Програми КПРС: «Важлива складова частина роботи по комуністичному вихованню — боротьба з проявами чужої ідеології і моралі, з усіма негативними явищами, пов'язаними з пережитками минулого...».

Як боротись з усім цим, чужим?

Гадаю, кожен з нас, комуністів і комсомольців, всіх, хто на чистій бистрині життя, хто зайняв активну життєву позицію, має ще рішучіше дати відсіч всьому тому, що заважає нам йти вперед. Найбільший ефект буде тоді, коли ми колективно створимо атмосферу нетерпимості. Авторитет

колективу — неабияка сила. Перед нею не встоє жоден порушник дисципліни, громадського порядку.

Дуже ціную сердечність, співчуття. Але «спотакати» хуліганові чи користаблю, бюрократові, підлабузнику чи пегіднику, хапузі чи хабарнику аж ніяк не можна. За зло треба карати.

Ні, я не прибічник жорстокості. Я на боці справедливості. Та хай сила закону буде незрушною.

А якщо хтось з молодих помилується, то тут би я голосував не за поспішні висновки. Треба ще і ще раз приглянутись до молодого людини, роздивитись її, пізнати її внутрішній світ. І допомогти вийти на правильну стежку. Вийти на стежку разом з людиною, яку поставити за приклад. Бо я переконаний, що поняття боротись з чужими нам проявами — це не лише критика негативного. Треба співставити два кольори — світлий і темний. Треба показати світло імені дорогих нам людей, які всім життям своїм утверджують святі ідеали. Чесно жити — вірно Вітчизні служити.

І. ГРЕКУЛ,
ветеран Великої Вітчизняної війни.

Мовилось про дисципліну

Завершилася загально-оборна кампанія в комсомольських організаціях області і підрозділів внутрішніх справ області. На своїх головних зборах року комсомольці глибоко аналізували те, що завало роботі, викривали недоліки, відверто говорили про упущення, про плани на майбутнє.

Більшість комсомольців і молодих співробітників Кіровського райвідділу добре виконують соціалістичні зобов'язання, готуються гідно зустріти XXVII з'їзд КПРС. При виконанні службових обов'язків виявляють пильність і рішучість, професіоналізм і мужність. Відмінно служать комсомольці М. Осипов, В. Петренко, О. Крот, М. Мойсєєв та інші.

ЗВІТИ І ВИБОРИ

В КОМСОМОЛІ

Серйозна розмова на зборах велась про вдосконалення ідейного виховання молодих міліціонерів, про оперативну-службову, спортивну і культурно-масову роботу, поліпшення внутрішньої діяльності.

Звітна доповідь стала приводом для серйозних виступів. Комсомольці говорили, що не все зроблено для мобілізації молодих співробітників міліції на досягнення високих кінцевих результатів роботи. Наприклад, у цехових комсомольських організаціях на зборах предметно не обговорювалися питання службової діяльності, відсутня суворота вимогливість з тих, хто має низькі показники у службі, пасивний при виконанні службових обов'язків.

Не знято з порядку денного питання суворого додержання молодими співробітниками службової дисципліни і культури з роботи.

Нині особливої уваги заслуговує питання про закріплення молодих співробітників в органах міліції. Для підвищення відповідальності молодих співробітників за кінцеві результати роботи мало практикуються заїти перед робітничими колективами, які рекомендували їх на службу в органи міліції.

Колектив Кіровського РВВС дружний і згуртований, — підкреслювалось на зборах. Він спроможний часом виправити недоліки, успішно вирішувати поставлені завдання й зустріти наступний з'їзд комуністів країни згонами успіхами в службі.

В. БОЛГАРИН,
помічник начальника
політайділу УВС області.

В Українському державному музеї історії Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років відбулася зустріч призовників столиці України з колишнім командиром розвідроті Героєм Радянського Союзу капітаном Валерієм Грінчаком, який виконував інтернаціональний обов'язок в Афганістані.

Серед учасників цієї зустрічі був і 7-міліонний відвідувач музею, яким став у цей день радіомонтажник заводу «Комуніст» Ігор Василенко.

На знімку: лектор-екскурсовод музею Т. О. ПАВЛЕНКО вітає учасників зустрічі Валерія ГРИНЧАКА та Ігоря ВАСИЛЕНКА.

Фото О. БОРМОТОВА.
(Фотокроніка РАТАУ).

За чверть години гастроном зі спеціалізованим відділом по продажу спиртних напоїв мав закінчитися на перерву. Але молодого водія Андрія Толкачова це вже не хвилювало: він скупився. Проте в магазин все-таки цього разу йому ще раз дозволено повернутись: тільки-но він зайшов за двері, як до нього підійшли троє хлопчиків — підлітки: — Слухай, тут таке діло — треба взяти три пляшки горілки, — підступився до Андрія один.

— Беріть — а чому ж справа? — здивувався водій. — Нам не продають, розумієш, а треба позаріз, — зізнався притишеним голосом підліток.

Андрій вагався. Мовчав, стояв нерішучо.

— Виручи, слухай, — благали хлопці.

І він перейняв два червінці. У спецвідділі йому, познолітньому, відпустили три пляшки горілки. Андрій Толкачов виніс їх на вулицю, але підліткам горілка не потрапила — за руку молодого водія взяли комсомольські активісти, члени міського оперативного комсомольського загону.

Що сталося в Світловодську 16 листопада, в день проведення республіканської операції «Зайнятість», яка тривала протягом вересня, жовтня, листопада і мала на меті виявити підлітків, які вийшли з-під контролю батьків, громадськості, не навчаються і не працюють, які схильні до вживання спиртних напоїв, азартних ігор та інших антигромадських проявів. Ви-

явити і допомогти юнакам і дівчатам знайти улюблене заняття, роботу. Республіканський рейд ставив завданням ще раз перевірити виховання дітей у неблагополучних сім'ях, дотримання правил радянської торгівлі по продажу спиртних напоїв працівниками прилавка, відпочинок молоді у

вільний час, зайнятість підлітків, які стоять на обліку в інспекції у справах неповнолітніх.

У рейді взяли участь комсомольські активісти, працівники органів внутрішніх справ, дружинники, члени оперативних комсомольських загонів. Не обійти увагою жодного підлітка — завдання нелегке й відповідальне. Однак не всюди до нього поставились із повною серйозністю.

В Долинському районі ведуть активну боротьбу з пиячками: тільки за часу опублікування важливих партійних і радянських документів і радянських документів, спрямованих на боротьбу з пияцтвом і самогеноварінням, райком комсомолу провів сім рейдів-перевірок дотримання прозаціями прайл радянської

тягнуто сім учнів назвально-парку культури імені Шевченка і... «познайомились» із чотирма юнаками, які не перший рік стоять на обліку в інспекції відділу внутрішніх справ. Яких уже давно знають не тільки за прізвищами, а й в обличчя працівники міліції і міському комсомолу... Чому ж і досі ці хлопці не навчаються, не працюють?

У багатьох місцях відпочинку молоді побували минулої суботи й неділі учасники рейдових бригад. Цікаво й змістовно проводять дозвілля хлопці й дівчата в СПТУ № 9 (тут постійно, на кваліфікованому рівні працюють різноманітні гуртки і секції), в дискусії «Олімпіада» при міському Палаці культури імені Компанійця... На жаль, не всюди так. Найгірше ж становище, як показав рейд, з відпочинком підлітків у середніх проф-

торгівлі спиртним. За матеріалами, напруженими бригадами в районний комітет народного контролю, одного працівника прилавка звільнено з роботи, двоє оштрафовано.

Комсомольські ватажки цього району дбають про те, аби молоді змістовно відпочивали, аби не було байдужих. Вже ввійшло в практику комсомольських активістів чергувати на вечорах відпочинку, танцю... Незабаром у місті планується відкрити новий дискотеку. 28 комсомольських активістів закріплені за неповнолітніми, які стоять на обліку.

ОПЕРАЦІЯ «ЗАЙНЯТІСТЬ»

ПІДЛІТОК ШУКАЄ СЕБЕ

В Новгородківському СПТУ № 36, як засвідчив рейд «Зайнятість», окремі закріплені за неповнолітніми працівники до своїх доручень ставляться формально, рідко зустрічаються з підлітками. Тому й не дивно, що з початку року до кримінальної відповідальності при-

членів рейдової бригади в Світловодську зайшли серед білого дня в більярдну парк культури імені Шевченка і... «познайомились» із чотирма юнаками, які не перший рік стоять на обліку в інспекції відділу внутрішніх справ. Яких уже давно знають не тільки за прізвищами, а й в обличчя працівники міліції і міському комсомолу... Чому ж і досі ці хлопці не навчаються, не працюють?

У багатьох місцях відпочинку молоді побували минулої суботи й неділі учасники рейдових бригад. Цікаво й змістовно проводять дозвілля хлопці й дівчата в СПТУ № 9 (тут постійно, на кваліфікованому рівні працюють різноманітні гуртки і секції), в дискусії «Олімпіада» при міському Палаці культури імені Компанійця... На жаль, не всюди так. Найгірше ж становище, як показав рейд, з відпочинком підлітків у середніх проф-

техучилищах № 4 та № 2. Дозвілля молоді тут займається, пезно, лиш для заїти. Назіть під час рейдової перевірки були затримані в нетверезому стані вихованці училищ Олександр Маркевич і Юрій Федоренко.

Профілактичний республіканський рейд «Зайнятість» закінчився. Серйозно, відповідально до нього поставились комсомольці міст Олександрії, Світловодська, Кіровограда. Знам янки, Бобринецького, Вільшанського, Новоукраїнського районів. Разом з тим, запевняючи й виправдовуючи себе, що в районі благополучна обстановка, обмежились кількома формальними рейдами, в яких взяли участь до десяти чоловік, у Маловисіківському і Компанієвському районах. В Новоархангельському ж взагалі не перевірялись місця відпочинку молоді, не відвідувались неблагополучні сім'ї.

Не виносити сміття з хати — це не аргумент. Застрава він може обернутись лише формою. Про це слід пам'ятати згаданим вище райомам комсомолу і зробити серйозні висновки.

Рейд закінчився, але на цьому увага до неповнолітніх не повинна послабитись. Напаки — республіканський захід приніс чимало інформації для роздумів і конкретних дій.

О. СНИЖКО,
завідуючий відділом
комсомольських організацій обкому комсомолу.

ГРАНІ МОРАЛІ

Слово про слово

Про його чудодійну силу говорили державні діячі, писали ушлявлені поети. Воно може поранити і зцілювати, може дати крила для злету, а може затоптати в багно, воно з нами у свята і будні, в усьому нашому житті. Слово — друг, порадник, помічник. Слово — зброя. Яку тільки силу має воно! Тільки по-різному використовують можливості слова. Про це і сьогоднішні бесіди.

I. «Ситцеве

МОЄ

платтячко»

Любу просю не впізнати. Було собі тендітне худеньке дізача, а це — справжня королева. І я, і вона були раді зустрічі. А вже не бачилися ми понад двадцять років. Тож і полинули запитання, розповіді.

Та ось вона спохмурніла:

— Згадую учителів майже всіх з любов'ю.

— Любо! Чому «майже всіх»?

— Бо Н. ніколи добрим словом не згадаю. Хоч тепер я розумію, що й учителі можуть помилятися... Ви ж не забули перші повоенні роки? Батько наш загинув на фронті. Нас у матері троє на руках залишилось. Недоїдали, а де вже там думати про одяг. І от і досі не знаю, як, де й за що мати купила метр три ситцю. Пошила мені платтячко. Наче й зараз бачу його — біле, з горошок. На радощах наділа його, і як ота Оксанка з «Червоної хустини» Голозика, — бігцем до дізача, у школу... На уроці мене Н. викликала до дошки. Урок я не визчила, правила не знала, і вона мені справедливо поставила двійку. Я б не обризалася, коли б вона і десять двійок поставила... Та на цьому вона не закінчила, почала глузувати:

— Бач, яка принцеса! Нагягла якесь дрантя і вже думає, що й уроків учить не треба...

Я тепер маю достаток. Мій чоловік — знатний шахтар. Сама я не з останніх грудниць на фабриці. Маємо хорошу квартиру, омобільовану. Придбали автомашину. Є в мене і гарний одяг, і шовкові плаття... Однак ніколи не забуду того мого білого платтячка. Ситцеве моє платтячко, перша радість моя... І тієї образи від Н. не забуду...

2. «Прийшла

і МОЯ...»

Ми, вчителі, про дітей знаємо все. Вони виростають на наших очах. На наших очах прощаються із дитинством, зустрічаються з молодістю. Ми бачимо, як десь у восьмому чи дев'ятому Оля починає дружити з Петрусем. Та дружба переростає в кохання. І, дивись, після закінчення школи, після того, як Петрус відслужить у Радянській Армії, вони й одружуються, й йдуть разом життєвою дорогою... Дружила Галя з Максимом. Та зовсім несподівано Галя виїхала заміж за Олексія... Чому? Не завжди зручно про все розпитувати. Може й забулось би усе, але ось після

десять років наші шляхи з Галею зійшлися, і я запитав:

— Ги, Галю, не ображайся, вибачай, можеш і не відповідати, але як сталося, що ти залишила Максима? Це ж, мабуть, було перше твоє кохання?

Вона завагалася га потім заговорила:

— Тривожите давно рану. Я його й тепер забути не можу. Розповім. Може, в науку іншим. Щоб молоді знали, як може завдати болю лише одне слово. Може пригадуєте, як до нас у село приїхали артисти обласного театру. Мали ставити «Наталку Полтавку»... Я повернулася з роботи, переодяглася — і на майдан. Там, у парку біля будинку культури вже багато хлопців, дізача. Бачу — в одному гурті і Максим. У костюмі, у вишній мною ж біло-сніжній сорочці... Дарують за відвертість, що розповідаю про всі свої думки... Узялася мені той вечір давно, вистава, ми сидимо поруч, я відчуваю його плече... Потім ми підемо до ставу, попливемо на човні по місячній доріжці аж до ранкової зорі... Але... Підходжу, збираюсь привітатися з усіма і найперше з ним. А він випередив мене. Глянула на хлопців і сказала:

— Ось і моя теличка прийшла...

Мене наче хтось багатом по обличчю хльоснув, немов кип'яток ошпарив. Я повернулася додому, проплакала весь вечір, всю ніч. Я не хотіла, щоб він називав мене зорею, сонечком, ластівкою, та чому він так мене образив? Більше я з ним не зустрічалася, хоч відчувала, що вирзати з серця першу любов не так легко.

— А він?

— Приходив. Підсилав дізача. Називав перед моєю матір'ю падав на коліна, благав, щоб я пробачила йому. Не могла. Не змогла. Через ту образу. Через те одне слово...

3. «Брати!»

Сизий дід Степан не раз буває в школі, розповідає про свої минулі шляхи-дороги. Розповідає про що. Схолодів їх він чимало — з початку війни від Перемишля і до Кавказу, потім від Кавказу до Австрії. І орденів та медалей багато має...

І якось на одній із таких зустрічей цікаве дізача запитало:

— Діду Степане, що вам найбільше запам'яталося з війни? Який бій, який подвиг?

— Подвигів тих, внучко, у моїх товаришів, як ліску в морі. Якби не було їх, то не було б і нас з вами. Та найбільше запам'яталося мені ось що. Наш полк у складі інших частин визволяв Болгарію. Нам поставили завдання: вибити фашистів з одного містечка. А бою ніякого й не було — гітлерівці заздале-

гідь утекли... Ми ж того не знали. Ішли всю ніч під холодним дощем по невиласній багнюці зі зброєю, речовим мішком... На світанку входимо у містечко. Розвідка донесла — ворога нема. Йдемо колоною. Дивимось: назустріч жінки, старенькі, діти. Болгарі. І неначе змовились — з обіймами, з одним словом:

— Брати!

Такі ж мокрі, як і ми, стояли на вітрі й дощі, виглядали, ждали з отим словом:

— Брати!

І досі не знаю, що сталося з нами. Хоч заболочені, зморені, але не йдемо, а карбуємо крок — туди до центру, до майдану, до мітингу, до червоного прапора, що його тримає хтось із болгар... От що, комсомольця, може зробити з людьми одне слово...

4. «Молодці!»

Юнь наша, хлопці й дізача, як вас не поважає, як вас не любите?

Десятикласників після уроків покликали на тік доочищати качани кукурудзи. День восени короткий, але до сутінків вони впоралися із своєю купою...

Обтрушувались, жартували. І тут підійшов завідувачий током:

— Що я вас хотів би попросити. Від душі, від усього серця...

— Просіть...

— Он там біля підвалу навезли картоплі... А по радію передали, що очікуються приморозки до п'яти градусів. Померзне вона. Поможіть занести її в підвал.

Всі замовкли, і в тій тиші пролунав голос Сашка, старости класу:

— А ще казали, що часи Боярки давно минули. Друзі, дайось картоплю!

— Дайось картоплю! — підхопили всі.

— Тоді слухайте наказ номер один. Сергію, на велосипед в село: негайно повідом усіх батьків, що ми затрималися на роботі. І в школу зайдіть попереду. Ти, Валерію й Оксану, організуйте наш побут: розведіть багаття, напечіть картоплі.

Картоплі було багато. Не один причеп. Закінчили її заносити десь за північ. Втомившись страшенно. Сиділи біля багаття, ласували пахучими духмяними бульбами, і сіль аж хрумтіла на зубах.

Завідуючий током з ними не розлучався, а в кінці сказав:

— Спасибі вам, діти. Будучи прочити правління колгоспу, щоб відзначили вас. Може, безкоштовно автобус на екскурсію. А особисто скажу вам тільки одне слово: всі ви, і ти, Сашко, і всі комсомольці — молодці!

І що та втомі, ті важкі центнери — все мине, забудеться, а те слово житиме, його пам'ятатимуть...

Слово! Ти завжди з нами — у великому і малому, у наших взаємовідносинах, у роботі, в усьому житті.

Слово! Будь же нам вірним другом, мудрим порадником, надійним помічником!

Микола СТОЯН.

с. Панчеве, Новомиргородський район.

З третього класу став займатися у автотехнічному гуртку СШ № 22 Олег КИСЕЛІОВ. Нині він вчиться у СПТУ-8, де набуває професії газоелектрозварника. Але хлопець не залишив занять у шкільному гуртку. Технічна творчість стала улюбленою справою юнака, і він віддає їй весь свій вільний час.
м. Кіровоград.

Фото В. САВЧЕНКА.

За покликом серця

ЗАОЧНА СТУДІЯ
«СІВАЧ»

Заняття заочної літературної студії «Сізач» веде член Спілки письменників СРСР, поет Валерій ГОНЧАРЕНКО.

Концерти із аркушиками, змережаними першими віршованими вправами, лягають на редакційний стіл, приносячи на паперозі крилах трикутний, але до сутінків вони впоралися із своєю купою... Обтрушувались, жартували. І тут підійшов завідувачий током:

— Що я вас хотів би попросити. Від душі, від усього серця...

— Просіть...

— Он там біля підвалу навезли картоплі... А по радію передали, що очікуються приморозки до п'яти градусів. Померзне вона. Поможіть занести її в підвал.

Всі замовкли, і в тій тиші пролунав голос Сашка, старости класу:

— А ще казали, що часи Боярки давно минули. Друзі, дайось картоплю!

— Дайось картоплю! — підхопили всі.

— Тоді слухайте наказ номер один. Сергію, на велосипед в село: негайно повідом усіх батьків, що ми затрималися на роботі. І в школу зайдіть попереду. Ти, Валерію й Оксану, організуйте наш побут: розведіть багаття, напечіть картоплі.

Картоплі було багато. Не один причеп. Закінчили її заносити десь за північ. Втомившись страшенно. Сиділи біля багаття, ласували пахучими духмяними бульбами, і сіль аж хрумтіла на зубах.

Завідуючий током з ними не розлучався, а в кінці сказав:

— Спасибі вам, діти. Будучи прочити правління колгоспу, щоб відзначили вас. Може, безкоштовно автобус на екскурсію. А особисто скажу вам тільки одне слово: всі ви, і ти, Сашко, і всі комсомольці — молодці!

І що та втомі, ті важкі центнери — все мине, забудеться, а те слово житиме, його пам'ятатимуть...

притаманні і для інших її вірші, хоч і написані вони не байдужою рукою.

Хотілось би назвати ще один твір на цю ж тему десятикласниці Н. Вона зуміла по-своєму розкрити тему війни і миру, не вдаючись до трафаретних, шаблонних закликів гоцо. Авторка на нашу думку поминала той оманливий хід творчості, коли на шлях поетичного слова вводиться не думка, а мільйони разів читані-перечитані сентенції про те, що миру бажають всі люди землі, з нього потрібно боротися всім разом, дати гідну відсіч імперіалістичним колам, які нарощують гонку озброєння. Все це правильно. Але справжня поезія живе тільки оригінальним, глибоким мисленням, свіжими художніми образами і своїм баченням світу.

Дівчина назвала свій твір «Квіти для миру». У ньому вона у дещо алегоричній формі розповідає про те, що, побачивши забур'янену галявину, їй хочалося її прополоти, вирвати чортополох, а на його місці посіяти квіти:

Хай квітнуть вони
В честь миру на землі,
А не для війни!

Шкода лише, що цей вірш написаний настільки неадекватно щодо техніки віршування, що друкувати його ще не можна. Радимо авторці активніше «відвідувати» нашу заочну літстудію.

Отже, коли рядки на папір лягають за покликом серця, то, незважаючи на свою неохочість, вони все ж доходять до читача. Але чи завжди ми отри-

муємо твори початкуючих авторів, які віршують за велінням душі і совісті? Будемо відвертими: часто наші адресати пишуть тому, що прийшла в голову рима: хтось уперше закохався, а хтось уперше зазнав фіаско у коханні і т. д. І тоді в редакцію надходять листи з категоричним попередженням: «Тільки вірші пишу я на рускому язичку. Мені так зручніше». Щодо елементарної грамотності автора, то вона на всіх «язичках» однакова. Щоб у цьому переконатися, варто лише почати читати вірші нашої початківця:

В стране, где свищет
не погода...
Из нор выползали
буриды проклятые...

На сьогоднішню розмову нас нашоухнули листи Б. Шинкаренка, А. Бондаренко, І. Мамалата та інших.

Тепер щодо минулого домашнього завдання. Ми пропонували вам написати вірш чотиристопним кошем. Найкраще це вийшло у кіровоградця Олега Величка. Хотілось би йому поради звернути увагу на наголоси. Іноді він ставить їх надто вже довільно. А мова, хоч річ і гнучка, все ж перекручувати її не варто.

Сьогодні ми з вами розглянемо розмір ямба. Що таке хорей, ви дізналися на попередньому занятті (див. «Молодий комунар» за 31 жовтня ц. р.). Ямба — це теж двоскладова стопа, але уже з наголосом на другому складі (на відміну від хоря).

Пропонуємо вам написати ямбом вірш на довільну тему. Зичимо творчих успіхів і чекаємо від вас листів.

«Чи в річці Бобринці живі хоч бубирі?»

12 вересня цього року в «Молодому комунарі» під таким заголовком було надруковано критичний матеріал про те, як з вини деяких відповідальних товаришів систематично забруднюється річка Бобринка. До редакції надійшли відповіді на критику. За-

крема, голова виконкому Бобринецької районної Ради народних депутатів М. М. Синьгуб повідомляє:

«Кореспонденцію обговорено на засіданні райвиконкому. Питання про забруднення річки Бобринки відходами виробництва маслосаєдів розглянуто на засіданні адмінкомісії при райвиконкомі. На директора маслосаєдів В. О. Березину накладено адміністративне стягнення у вигляді штрафу. Намічено ряд заходів щодо поліпшення роботи по збереженню природних багатств у місті, серед них — будівництво під'їзної дороги до поліз біологічної очисної

та зпорядкування самих поліз від кінця 1985 року. Вирішується питання про заміну номенклатури продукції, яку випускає завод, що дасть змогу ефективно використовувати наявні очисні споруди.

Аналогічну відповідь надіслав до редакції заступник голови Бобринецького міськвиконкому В. В. Ткаченко.

ВІДКРИТТЯ в Олександрії молодіжного центру «Фестиваль» — це подія не лише в житті його господарів — молоді виробничого об'єднання «Олександріявугілля», але й цілого міста. «Фестиваль» займає весь другий поверх допоміжного корпусу малосімейного гуртожитку шахти «Ведмежоярська». Починається він, як і театр, з роздягальні (порівняння не випадкове: під

ших масових заходів); ритм-балету; художників-дизайнерів; технічну групу (до неї входять знавці радіо- та слайдотехніки, освітлювачі, кіноматори). Очолують секції Юрій Біланюк, Микола Бережний, Галина Кальченко, Олександр Бабенко, Віталій Лаврищев.

— Всі вони, — розповів мені заступник секретаря комітету комсомолу виробничого об'єднан-

ТВОЄ ДОЗВІЛЛЯ

Що пропонує «Фестиваль»

час свята відкриття активісти новоствореного центру показали його гостям дискоспектакль «Вічна пісня кохання», який поставив і для якого написав хорoshi вірші Юрій Біланюк). Є у центрі затишна адміністративна кімната, де збиратиметься (власне, вже збирається, і досить часто) рада центру. Великий просторий зал вітальні органічно доповнюють об'єднані підсобні приміщення, де зберігається апаратура, матеріали, сценарії тощо. Приміщення молодіжного безалкогольного бару разом з допоміжною кімнатою завершують ансамбль.

Всі ці кімнати прикрашені саморобною азбестовою плиткою, виготовленою із справді художницьким хистом «прекрасною сімкою», яка веде (до того ж нерідко в позурочний час) опоряджувальні роботи: М. Самарцевим, В. Вагеником, В. Іванченком, Л. Стародубовим, С. Лучком, О. Ермаковим, Л. Грузином (до речі, за словами директора шахти «Ведмежоярська» В. К. Осадчого, опоряджування коштувало зовсім недорого, а досвідом цієї роботи хлопці поділяться з усіма, хто захоче запозичити його).

Актив молодіжного центру поділено на п'ять секцій: творчу (до неї входять самодіяльні актори, режисери, сценаристи); адміністративну (ті, хто займається організацією зустрічей, тематичних вечорів, проводів в армію, посвячень у професію та ін-

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.
м. Олександрія.

...І ЦІЛИЙ СВІТ У ТВОЄМУ ДОМІ

Книголюби області вважають своїм першочерговим обов'язком знаходити найактуальніші, найкорисніші книги і розповідати про них людям, пропагувати видання, що роз'яснюють зовнішню і внутрішню політику партії, літературу для спеціалістів усіх галузей народного господарства. Практика показує, що така робота найбільш продуктивна на підприємствах і в навчальних закладах.

Первинні організації товариства разом з заводськими бібліотеками організують бібліотеки-пересувки, в тому числі з фондів особистих зібрань працівників, проводять книжкові виставки, експонатами яких стають книги з цікавих колекцій, влаштовують огляди-конкурси суспільно-політичної і науково-технічної книги.

З цього приводу я б хотів відзначити роботу первинних організацій товариства книголюбів виробничого об'єднання по сівалках «Червона зірка»,

чавуноліварного заводу, виробничого об'єднання «Друкмаш», колгоспів «Україна», імені Фрунзе Олександрійського району, «Заповіт Леніна» Знамянського району, імені Ватутіна Новоукраїнського району. Треба сказати, що більше головини книголюбів області — студенти, школярі, учні ПТУ. На засіданнях президії товариства ми не раз обговорювали питання роботи з книгою серед молоді. Останнім часом популярною стала така форма роботи, як проведення єдиного клубного дня книголюбів, які мають на меті показати роль книги у формуванні активної життєвої позиції трудящих, розкрити значення кожного конкретного твору в сучасній ідеологічній боротьбі.

Серед переможців першого Всесоюзного клубного дня, що проходив під девізом «Книга й ідеологічна боротьба», клуб книголюбів «Роздум», що існує при будинку культури шахти «Світлопільська»

міста Олександрії. Клуб нагороджено Дипломом Центрального правління ВТК і першою грошовою премією. Почесною грамотою нагороджена член цього клубу Т. А. Вакулова.

Я вже говорила про наші контакти з бібліотеками. Насамперед хочу відзначити обласну бібліотеку для юнацтва імені О. Бойченка. Зокрема, спільними зусиллями втілена нова форма роботи у вигляді фестивального калейдоскопу, присвяченого московському форуму юності планети.

У травні цього року наш народ, все прогресивне людство відзначало 40-річчя Перемоги над фашизмом. Наше товариство разом з обласним торговим, обласним бібліотечним колектором, обласною медичною бібліотекою повністю укомплектували бібліотеку госпітально інвалідів Великої Вітчизняної війни.

Юні книголюби області взяли участь у республіканській виставці дитячого екслібриса, присвяченого Дню знань. Перша премія і дві треті вручені нашим членам.

У багатьох книголюбів зібрані унікальні бібліотеки, скажімо, за спеціальністю. Наприклад, Л. В. Дмитришин, завідувачий

будинком тваринника колгоспу імені Б. Хмельницького Ульяновського району. Його особиста бібліотека нараховує 1200 примірників і відкрита для громадського користування. В 1983 році він став переможцем Всесоюзного огляду на кращу особисту бібліотеку. І таких книголюбів у нас чимало.

Нині у період підготовки до XXVII з'їзду КПРС ми активізували роботу. Насамперед поліпшили діяльність університетів «Книга», використовуючи всі форми для активізації виховної і культурної роботи по місцю проживання трудящих, розширення цільового розповсюдження книги. Обласна організація товариства планує провести зустрічі і бесіди, присвячені історії партії і держави, актуальним питанням трудового і суспільного життя країни. Прагнемо розширити в цей період рух під девізом: «Ленінську книгу — в кожну сім'ю».

І, звичайно, першочергове наше завдання — естетичне виховання молоді засобами літератури. Бо література — основа нашої вітчизняної культури.

В. ЗАПОРОЖЕЦЬ,
відповідальний секретар обласного товариства книголюбів.

ЕТЮД

Руде «щастя»

Надія Московчук ніби й зараз бачить перед собою картину. Бо вже й чоловікові своєму не раз переповідала, та й сусідем, знайомим. І завжди по закінченні оповідки, слухачі непевно хитують головою (чи то одобрюють, а може й засуджують), мовляв, всяке в житті трапляється. Якби ж то можна вгадати, як воно там діло буде. Та кожен хоче свої дитині добра. Дивно тільки якось.

Стояла вона того червоного дня із бабою Саливонихою на порозі магазину. Купили чого там було треба, та вже збиралися по домівках, коли це в баби карбованець з рук вислизнув. Обос ніби по команді зігнулися за грішми. Але крім Надіїної пухкої та бабиної зморшкуваті до папірця постяглася третя рука. Долоня була широкою і міцною, раз по раз вкрита дрібним ластовинням, як і все обличчя господаря. Оця третя рука виявилася найпроворніша, і, почувши «візьміть, бабко», обидві жінки збгли очі на юнака. Вони знали його. Це був Андрій Дмитра Остапового (здається це навіть не дід бабкового, а прадіда звали Остапом — так те по-батькові унаслідували Поліщуки у спадок).

Видивилася на нього Надія, а вже коли йшли з бабою додому, сказала:

— Шкода цього хлопця: і роботящий, і привітний, совісний, але ж рудий аж палає! Хто за нього заміж піде? Мені якби його присудили...

— Еге, — перебила її міркування баба Саливониха, — соломяний парубок та золоту дівку бере. На всякий твар свій купець знайдеться.

* * *

— Прадду казала баба, — подумки розмірковує сама з собою Надія. — Але ж чого це моя Марійка виявилася крайньою? Всі ж кажуть краще від неї в селі немає: мов писана. Де вона його зустріла? Що в ньому знайшла? Перший раз як побачила їх разом біля воріт, думала — приміє, придивілася. Василя посилала — таки він. Скільки Марійку не вмовляла. Замкнула в хаті. Як зятяся! Мелоса ж іще. Дарма, каже, що мені сімнадцять немає, все одно Андрія нікому не вступлю.

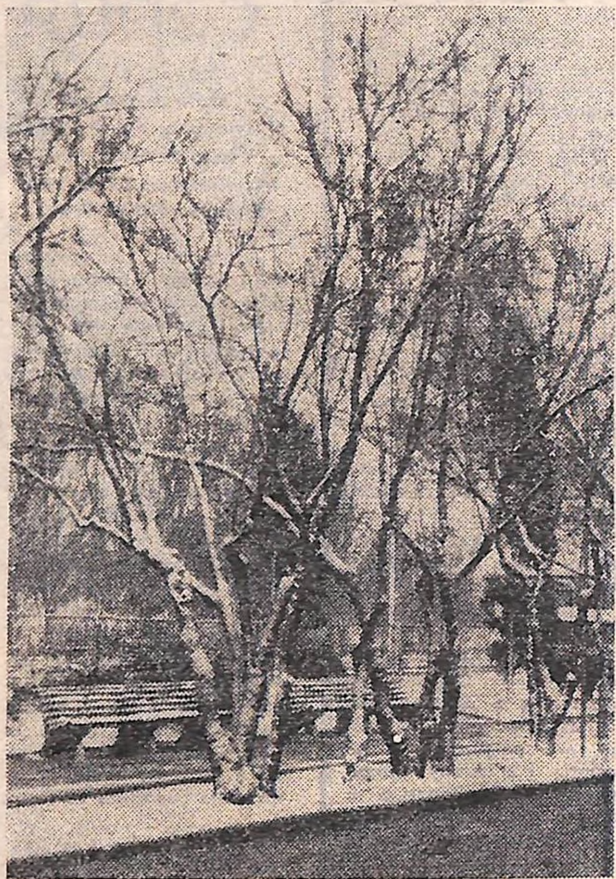
Всімкнулася мати і пошепки проказала:

— Дивно в житті буває. Руде «щастя».

Пальцями попустила квіти на дочинному віночку. Завтра весілля.

В. ПОНОМАРЕНКО.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

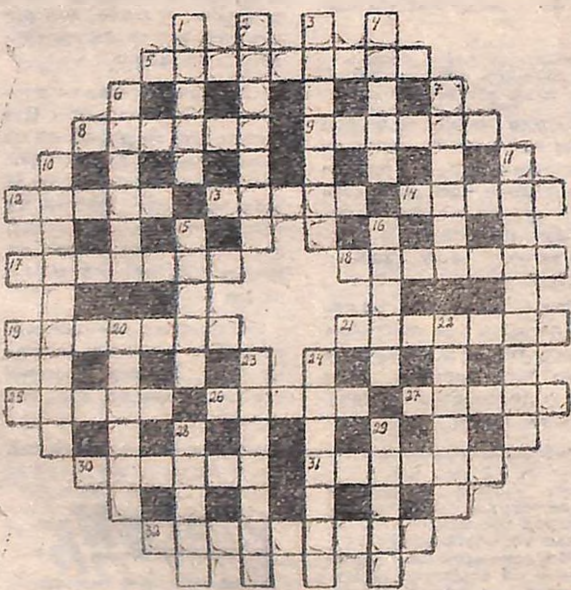
Перший сніг.

Фотоетюд С. КОВАЛЬЧУК.

КРОСВОРД

По горизонталі: 5. Льотчик-космонавт. 8. Стародавня Греція. 9. Радянський фізіолог, академік. 12. Квітка. 13. Викопна жовта смола. 14. Танець. 17. Російський винахідник одного з перших у світі підводного човна. 18. Частина шолома. 19. Гора в Європі. 21. Заступництво, підтримка. 25. Легендарний засновник Рима. 26. Російський зодчий XVI ст. 27. Договір. 30. Префектура на острові Хонсю. 31. Деталь музичного інструмента. 32. Наука про триби.

По вертикалі: 1. Сталебар, зачинатель стахановського руху. 2. Пастка. 3. Російський сученір. 4. Газета в Югославії. 6. Якутський епос. 7. Аргентинська письменниця. 10. Льотчик, герой Великої Вітчизняної війни. 11. Широка вулиця з алеями. 15. Білоруський поет. 16. Африканська отруйна змія. 20. Професійний революціонер. 22. Фасон одягу. 23. Пісня перших років Радянської влади. 24. Буква грецького алфавіту. 28. Поема Т. Шевченка. 29. Позивний сигнал командира корабля «Союз-27».

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На українському мові.

БН 00679.

НАША АДРЕСА:

316050. МПС,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

Индекс 61103

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділів робітничої молоді та внутрішньогосподарського життя, сільської молоді — 2-46-57; пропаганди, листів і масової роботи — 2-45-36; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83.

Редакції газети «Молодий комунар» терміново на постійну роботу потрібна друкарка, яка володіє українською мовою.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.
Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, с/п. Гліни, 2.

Зам. № 622. Тираж 57 400.